

## **Konspekt lekcji geografii w klasie III gimnazjum**

**– autor Agata Nehring**

### **Dział programowy – Przegląd krain geograficznych Polski**

#### **Hasło programowe – Mój region – moja mała ojczyzna**

#### **Temat lekcji – „Zbąszynek – moja mała Ojczyzna”**

#### **Cele lekcji -**

- poznanie środowiska geograficznego swojego regionu
- zapoznanie uczniów z bogactwem kultury materialnej i duchowej naszego regionu
- charakterystyka gospodarki gminy i regionu

#### **Osiągnięcia uczniów –**

- uczeń zna podstawowe dane dotyczące położenia miasta i gminy, liczby ludności
- wskazuje położenie Zbąszynka i gminy na mapie, określa współrzędne geograficzne miasta
- wymienia i wskazuje na mapie miejscowości, w których znajdują się zabytki architektury sakralnej, krótko opisuje ich historię
- potrafi krótko przedstawić dzieje Zbąszynka od jego powstania do chwili obecnej
- wymienia władze samorządowe
- przedstawia na diagramie strukturę ludności w naszej gminie
- określa warunki przyrodnicze naszej gminy
- charakteryzuje krótko stan gospodarki w regionie, w tym zasoby naturalne i stopień ich wykorzystania
- wyszukuje, selekcjonuje i gromadzi oraz czytelnie prezentuje zgromadzone informacje dotyczące naszego miasta i gminy – samodzielnie wykonane plansze, diagramy, mapki
- efektywnie działa w grupie uczniowskiej nad powierzonym zadaniem

#### **Metody –**

Praca w grupach pod kierunkiem nauczyciela, Prezentacja pracy grup w formie 5-8 min. wystąpienia z wykorzystaniem wykonanego przez grupę plakatu, diagramu, map.

#### **Środki dydaktyczne –**

- mapy: hipsometryczna i polityczna świata, Europy, Polski i województwa, tematyczne: gleby Polski, Polskie Parki Narodowe, Polska – zabytki, konturówki
- materiały o miejscowości (mapy turystyczne, przewodniki, plan miasta Zbąszynka, wycinki z prasy, wydruki z internetu, foldery, pocztówki itp.)
- kolorowy karton, szary papier, klej, flamastry, taśma klejąca, kolorowa kreda

#### **Przebieg lekcji –**

1. Czynności organizacyjne
2. Prezentacja wyników pracy poszczególnych grup.
3. Omówienie efektów pracy uczniów i wystawienie ocen

## Instrukcje dla grup –

Grupa I - położenie Zbąszynka na świecie, w Europie, euroregionie, województwie, powiecie.

1. Na podstawie dostępnych map określ położenie geograficzne Zbąszynka i gminy w świecie, Europie.
2. Podaj nazwę województwa, powiatu oraz euroregionu, w którym mieszkamy.
3. Określ współrzędne geograficzne Zbąszynka.

Grupa II - historia powstania miasta, pochodzenie ludności Zbąszynka po 1945 r.

1. Wykorzystując zebrane materiały krótko opisz dzieje miasta od jego powstania do chwili obecnej:
  - a. podaj lata budowy, kto budował i do kogo należał Zbąszynek przed 1945 r.
  - b. wymień pierwsze nazwy miasta i jego ulic przed 1945 r.
  - c. kto i kiedy wyzwolił nasze miasto?
  - d. skąd przybyła ludność, która zasiedliła naszą gminę?
2. Opisz herb Zbąszynka – wyjaśnij jego symbolikę w kontekście funkcji naszego miasta w regionie
3. Podaj aktualną liczbę ludności Zbąszynka i gminy
4. Opisz krótko strukturę władz samorządowych w naszej gminie

Grupa III - współczesna gospodarka miasta i gminy: przemysł, rolnictwo, usługi.

1. Przemysł w gminie:
  - a. wymień surowce mineralne występujące na naszym terenie oraz sposób ich wykorzystania
  - b. wymień zakłady przemysłowe oraz rodzaj produkcji
  - c. wpływ przemysłu na stan środowiska przyrodniczego naszej gminy – zanieczyszczenia wód, gleb, powietrza
2. Rolnictwo:
  - a. scharakteryzuj czynniki wpływające na rozwój rolnictwa w naszej gminie: przyrodnicze (klimat, gleby, ukształtowanie terenu) pozaprzyrodnicze (wielkość gospodarstw rolnych, forma własności gospodarstw, poziom mechanizacji i chemizacji)
3. Usługi – jaki rodzaj usług dominuje w naszej gminie, podaj przykłady (transport, handel, ochrona zdrowia, edukacja i in.)

Grupa IV - walory przyrodnicze naszej gminy, turystyka w regionie.

1. Przedstaw środowisko przyrodnicze naszego regionu:
  - a. ukształtowanie powierzchni
  - b. cechy klimatu lokalnego,
  - c. wody powierzchniowe,
  - d. gleby i roślinność
  - e. ochrona krajobrazu – parki i rezerваты, pomniki przyrody
2. Turystyka w regionie:
  - a. jaki rodzaj turystyki przeważa?
  - b. czy baza noclegowa, gastronomiczna jest wystarczająca?
  - c. co to jest agroturystyka i czy występuje w naszej gminie?
  - d. wymień możliwości czynnego wypoczynku, ( np. trasy ścieżek rowerowych)

## Grupa V - walory kulturowe Zbąszynka i okolic

1. sporządź listę zabytków w naszej gminie i krótko je opisz
2. wskaż na mapie konturowej naszej gminy miejscowości, w których zabytki te się znajdują
3. wymień postaci tworzące kulturę w naszym regionie oraz krótko scharakteryzuj ich działalność (np. B. Niemiec – sport, M. Rożek – rzeźbiarz, T. Kotkowiak – muzyk ludowy itd.)

Prezentowany konspekt jest przykładem jak można w ciekawy sposób zrealizować, często nie lubiane przez uczniów, hasło programowe „Region, w którym mieszkam”. Warunkiem dobrej realizacji celów lekcji jest duże zaangażowanie uczniów we wszystkich fazach pracy, począwszy od właściwego doboru członków grupy, w czasie zbierania, selekcjonowania i gromadzenia materiałów, po wybranie i przygotowanie takiej formy prezentacji pracy grupy, która umożliwi reszcie uczniów nabyć wiedzę a członkom grupy jak najlepszą ocenę.

Grupy miesiąc wcześniej otrzymały szczegółowe instrukcje jak przygotować się do zajęć. Nauczyciel w każdym tygodniu poprzedzającym lekcje, był do dyspozycji uczniów, podczas tzw. konsultacji, na których uczniowie otrzymywali wskazówki i wszelką pomoc. Uczniowie samodzielnie podzielili się na 5 grup tematycznych:

- I. grupa – położenie Zbąszynka na świecie, w Europie, euroregionie, województwie, powiecie.
- II. grupa – historia powstania miasta, pochodzenie i struktura ludności Zbąszynka po 1945 r.
- III. grupa – współczesna gospodarka miasta i gminy: przemysł, rolnictwo, usługi.
- IV. grupa – walory przyrodnicze naszej gminy, turystyka w regionie.
- V. grupa – walory kulturowe Zbąszynka i okolic.

Przez cały miesiąc uczniowie zbierali wszelkie dostępne materiały na wybrany przez siebie temat. Sposób prezentacji wyników pracy grupy określili samodzielnie – krótka 5-8 min. wypowiedź z wykorzystaniem wykonanych wcześniej przez siebie plakatów, planszy, mapek, diagramów itp. Może to być także prezentacja zielnika, filmu, folderów lub propozycja trasy wycieczki po najbliższej okolicy Zbąszynka, itp. Aby uzyskać potrzebne dane i informacje uczniowie korzystali z wielu różnorodnych źródeł wiedzy, były to m.in. dane Urzędu Miasta i Gminy Zbąszynka, strony www Zbąszynka, Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr, Regionu Kozła, encyklopedie, atlasy geograficzne, foldery i przewodniki turystyczne itp.

Nauczyciel kończąc lekcję omówił krótko wyniki prac każdej z grup i wystawił oceny. Przygotowane przez uczniów pomoce dydaktyczne stanowią dekorację gabinetu geograficznego.

Opracowała : Agata Nehring